

EXPUNERE DE MOTIVE

Având în vedere următoarele:

- Reglementarea-cadru în vigoare cu privire la organizarea și exercitarea profesiei de avocat este cuprinsă în Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Aceasta are în vedere accesul în profesia de avocat, drepturile și îndatoririle avocaților, precum și organizarea și funcționarea organelor reprezentative ale profesiei de avocat.
- Legea nr. 51/1995 a fost modificată în noiembrie 2008 prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 159/2008. Acest act normativ a adus modificări de substanță Legii nr. 51/1995, inclusiv cu privire la aspecte precum asistența judiciară, combaterea avocaturii clandestine, accesul în profesia de avocat și formele de exercitare a profesiei.
- Prin decizia nr. 109/09.02.2010, Curtea Constituțională a declarat dispozițiile OUG nr. 159/2008 ca fiind neconstituționale. Ca o consecință directă a acestei decizii, efectele OUG nr. 159/2008 sunt suspendate timp de 45 de zile de la publicarea deciziei, aceste efecte urmând să înceteze în totalitate după perioada de timp menționată. Acest lucru creează un vid legislativ cu consecințe negative importante pentru cadrul de organizare și exercitare a profesiei de avocat.
- Neconstituționalitatea prevederilor OUG nr. 159/2008 a fost declarată doar ca urmare a unui viciu de procedură, anume s-a considerat ca Guvernul nu a justificat suficient urgenta necesară pentru a putea emite o ordonanță de urgență. Astfel, emiterea OUG nr. 159/2008 s-a realizat prin nerespectarea art. 115 din Constituție, care prevede că Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora. În consecință, **prevederile OUG nr. 159/2008 nu au fost considerate incompatibile pe fond cu prevederile Constituției și deci aplicarea lor în continuare, în condițiile remedierii chestiunii tehnice a modului de adoptare, nu ridică probleme de constituționalitate.**
- Potrivit art. 147(1) din Constituție, **Parlamentul și Guvernul au rolul de a pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției într-un interval de 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale.**
- La momentul emiterii de către Curtea Constituțională a deciziei nr. 109/09.02.2010, proiectul Legii de aprobare a OUG nr. 159/2008 se afla într-o fază foarte avansată a procesului legislativ. Astfel, proiectul de lege fusese deja aprobat de Senat la data de 11 martie 2009 și se afla în dezbaterile Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, aflându-se în etapele finale ale procedurii de adoptare.

În consecință, dată fiind iminența apariției situației de vid legislativ în domeniul organizării și exercitării profesiei de avocat, întrucât organizarea eficientă a profesiei de avocat reprezintă o premisă pentru asigurarea unei asistențe juridice de calitate și, implicit, a unei asistențe judiciare de un nivel optim, și întrucât Parlamentul României, ca autoritate supremă de legiferare, are rolul constituțional de a pune de acord prevederile declarate neconstituționale prin decizia Curții Constituționale nr.109/09.02.2010 cu dispozițiile Constituției, **solicităm supunerea spre dezbateră și aprobare în regim de urgență a proiectului de lege atasat.**

Proiectul de lege supus aprobării nu face decăt să încorporeze atât dispozițiile Legii nr. 51/1995, astfel cum a fost modificată de OUG nr. 159/2008, cât și pe cele ale proiectului legii de aprobare a ordonanței (menționat mai sus) aflat în stadiu de aprobare finală în Parlament. Rolul acestui proiect de lege este unul pur tehnic, anume acela de a remedia chestiunea de neconstituționalitate a modului

de adoptare a OUG nr. 159/2008, astfel incat, prin adoptarea proiectului de lege atasat, sa se refaca cadrul legislativ necesar organizarii si desfasurarii profesiei de avocat in Romania.

O expunere detaliată a aspectelor de fond incluse în proiectul de lege propus (și a căror reglementate urgentă se impune) poate fi găsită în secțiunea de mai jos.

***

Decizia nr. 109/09.02.2010 a Curții Constituționale are un impact major asupra modalităților de organizare și exercitare a profesiei de avocat. Multe dintre aspectele reglementate prin OUG nr. 159/2008 erau esențiale pentru buna desfășurare a profesiei de avocat, iar încetarea efectelor dispozițiilor OUG nr. 159/2008 creează un vid legislativ cu consecințe negative de amploare, detaliate în cele ce urmează:

(a) Asistența judiciară. Modificarea Legii nr. 51/1995 a fost necesară întrucât, potrivit art. 23 și art. 35 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 193/2008, acordarea ajutorului public judiciar sub forma asistenței prin avocat, judiciară sau extrajudiciară, se realizează în condițiile prevăzute prin Legea nr. 51/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare. OUG nr. 51/2008 reglementează condițiile de acordare a ajutorului public judiciar, ca formă a asistenței acordate de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime, transpunând Directiva Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE privind îmbunătățirea accesului la justiție în cazul litigiilor transfrontaliere, prin stabilirea de reguli minimale comune referitoare la asistența judiciară acordată în cadrul acestor categorii de cauze.

Astfel, pe de o parte sunt reglementate cazurile care, potrivit legii, reprezintă modalități de acordare a asistenței judiciare, iar pe de altă parte este precizată procedura în urma căreia, în cadrul barourilor se realizează desemnarea avocaților care urmează a acorda asistența judiciară. Coordonarea metodologică a activității în cadrul profesiei se realizează prin intermediul Departamentului pentru coordonarea asistenței judiciare, înființat în acest scop în cadrul Uniunii Naționale a Barourilor din România.

Organizarea activității de acordare a ajutorului public judiciar, în orice formă, face parte din măsurile de asigurare a standardelor minime pentru ca sistemul de asistență judiciară să fie considerat ca asigurând un acces efectiv la justiție cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene. Întârzierea în organizarea acestui sistem poate avea consecințe grave cu privire la eficiența și operativitatea acordării asistenței juridice, atât pentru cetățenii români, cât și pentru cetățenii din celelalte state membre ale Uniunii Europene.

(b) Formele de exercitare a profesiei. Prin nr. OUG 159/2008 s-a reglementat în detaliu regimul aplicabil societăților profesionale cu răspundere limitată, formă de organizare a profesiei care a fost adoptată atât de tineri practicieni cât și de societăți de avocați cu o reputație deja consolidată. Ca urmare a deciziei Curții Constituționale, societatea profesională cu răspundere limitată (ca entitate juridică) nu va mai fi reglementată în mod corespunzător, acest lucru având următoarele consecințe: pe de-o parte, activitatea societăților de acest tip deja înființate va fi periclitate iar modul lor de funcționare va fi incert, iar pe de altă parte accesul altor avocați la această formă de organizare a profesiei va fi împiedicat.

(c) Lărgirea accesului în profesia de avocat prin eliminarea condiției cetățeniei române. Reglementările europene în materia organizării și exercitării profesiei de avocat fac referire la eliminarea condițiilor de cetățenie privind accesul la această profesie. Renunțarea la această condiție este benefică pentru stimularea concurenței între avocați și pentru crearea unei piețe cât mai extinse a serviciilor juridice, obiectivul final fiind crearea de beneficii pentru clienți, în calitate de consumatori ai acestor servicii. Reintroducerea cerinței cetățeniei române reprezintă un pas înapoi pentru efortul

de sporire a calității serviciilor avocațiale și a protecției intereselor clienților, fiind de altfel incompatibilă cu reglementările europene în domeniu.

(d) Crearea cadrului pentru organizarea în mod unitar a accesului în profesia de avocat. Modalitățile de acces la profesia de avocat trebuie să asigure îndeplinirea celor mai înalte standarde profesionale, criteriile de acces în profesie (atât pentru tinerii absolvenți cât și pentru juriștii cu experiență) trebuind să fie clar determinate. În lipsa unei reglementări a acestui aspect, se încurajează intrarea în profesia de avocat a unor persoane care nu îndeplinesc standardele minimale de profesionalism și probitate ce trebuie să caracterizeze această profesie.

(e) Folosirea, în afara cadrului legal, a denumirilor specifice profesiei de avocat, organelor reprezentative ale acestuia, precum și a calității de avocat însăși. Avocatura clandestină este o activitate ilegală practică pe scară din ce în ce mai largă în România. Principalele victime ale acestei activități sunt clienții, care nu pot uneori deosebi între avocații care practică această profesie în conformitate cu prevederile legii și cu respectarea cerințelor profesionale specifice, și persoanele care nu dispun de calificarea și autorizările necesare dar care nu se dau în lături de la a oferi consultații juridice sau reprezentare și asistență în instanță unui justițiabil de bună credință. În consecință, se impune interzicerea strictă și de urgență a folosirii denumirilor specifice profesiei de avocat, a organelor reprezentative ale acestuia, precum și a calității de avocat însăși.

(f) Procedura de alegere a organelor reprezentative ale profesiei. Pentru îndeplinirea standardelor profesionale și morale la care sunt îndreptățiți clienții oricărui avocat, este necesar ca profesia de avocat însăși să fie corect reglementată și supravegheată de organele sale de reprezentare. Alegerea acestor organe este primul pas în această direcție. În absența unei proceduri coerente, transparente și democratice de alegere a organelor profesiei, dezideratele de mai sus sunt puse în pericol, impunându-se deci stabilirea de urgență a unui cadru de reglementare privind alegerea organelor reprezentative ale profesiei.